ބަރުގެ ވާހަކަ ދައްކާނީތޯ؟

މުޙައްމަދު ނާޒިމް

ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމަކީ ހުރިހައި އިރަކުވެސް ކުރެވޭ ކަމެކެވެ. އަޅުގަނޑުމެން ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމުގައި މަސައްކަތް ކުރަމުން ގެންދާ ވަރަށް، ދިވެހިބަހާ އެއްގޮތަށް، ދުނިޔޭގެ ގިނަ ބަސްބަސްވެސް ކިޔަވައިދިނުމުގައި އެބަހުރި އަޅުގަނޑުމެން މަސައްކަތްކުރާ ގޮތާ އެއްވެސް އޮޅުމެއް ނެތް ކަމެކެވެ.

އެކި ބަސްބަހުގެ އަހުލުވެރިން ބަސްކިޔަވައިދޭ ތަރައްޤީ ކުރުމަށް މަސައްކަތްކުރާ ގޮތް ތަފާތެވެ. އެއީ ދުނިޔޭގައި މަޝްހޫރު ކަމާއި މުއްސަނދިކަން ލިބިފައިވާ ޤައުމުތަކުގެ އެ ޤައުމުތަކުގެ މަޝްހޫރުކަމާއި މުއްސަނދިކަން ދެމެހެއްޓުމުގެ ބަހާލާފައި އުމުރުގެ ބާރުގެ ގޮތުގައި ގޮތުގައި ހަދައެވެ. އެ ގޮތުން އިނގިރޭސިން ކިޔަވައިދިނުމުގައި އުމުރުގެ ބާރު ގަދަވީ ހިނދު، އުމުރުގެ ބަސް އެއީ ދުނިޔޭގައި އެންމެ ބޮޑުނުކުރާ ބަހުގެ ގޮތުގައި ހުރިހާ އެތަކެއް މަސައްކަތްތަކުގެ އެކަން އުމުރުން ވަކި ކުރިއެރުވޭ ބަސްތަކަށް ވެއެވެ. އެ ބަހަކީ މިހާރު އުމުރުން ބޭ އަމެރިކާއާއި ހުރި އިތުރުވެރިންނަށް ބާރުވެރި އެ ބަހުންނެވެ. އެ ދުވަހުގެ "އިނގިރޭސިބަސް" އެކަމުގެ ގޮތުގައެވެ. އެއީ އިނގިރޭސިން އާއްމުގޮތުން ހުރި ދުވަސްވަރެވެ.

އަޅުގަނޑުމެންނަކީ ވެސް މިސްކިތުގެ ކިޔަވާފައި މަދު ނަމަވެސް، އަޅުގަނޑުމެން ފަހުކޮށްލާ ބަހެއްގެ އަހުލުވެރި ބައެކެވެ. އެއީ އަދިއްޔާ އަޅުގަނޑުމެން، އަދިއްޔާ ގޮތުގައި، ބޭއިންސާ ކުރުވެރި ސަރުކާރުގެ ގޮތުގައި ހުރި ބައެކެވެ. އަދި މި ބަސް ލިބެ ކިޔަވަނީ ބޮޑުކަމެއް އަދިއްޔާ އަކުރެއްވެސް އެއް ބައެކެވެ.

އަޅުގަނޑުމެންގެ މާދަމާ ބަސް ތަރައްޤީކޮށް ދެމެހެއްޓުމަށް ގޮތް ހުރިހާ އަޅުގަނޑުމެންނަށް މިގެ ކުރިން ވަނީ ތަފާތު މަސައްކަތްތަކެއް ކުރަމުއެވެ. އެކަން ވަރަށް ރަނގަޅަށް ސަރުކާރާ ހުރެވި، ބޭނުން އެހީ ބަދަލުކުރުމަށް ތަރައްޤީ ގެނައުމަށް ގޮތެވެ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންގެ ބަހުން ލިޔެކިޔުމުގައި އެކި ދިވެހިބަހުގައި އަކުރު އުފައްދާފައިވާ ގޮތުން ފެށިގެންނެވެ. މިހާރު އަޅުގަނޑުމެން މި ބޭނުންކުރާ ތާނަ އަކުރަކީ ވެސް އަޅުގަނޑުމެންގެ ކާބަފައިންގެ ވިސްނުމުން އަޅުގަނޑުމެންނަށް ގެނެސްދީފައިވާ އެއްޗެކެވެ. މި އަކުރުތަކަކީ ދިވެހިބަހުގެ ބައެއް އަޑުތައް ލިޔުމަށް ދަތިވާތީ، ތިޔައިން ތާނަ އަކުރުތަކުން ވެސް އަޅުގަނޑުމެން އުފައްދާފައެވެ. އެއީ އަޅުގަނޑުމެންނަކީ މުސްލިމުން ކަމުން ޢަރަބި ބަހުގެ އެހެން ޙަރުފުތަކަކީ، ކިޔަވާއިރު އަޅުގަނޑުމެން ވަރަށް ގިނައިން ބޭނުންކުރާ ޙަރުފުތަކަކީވެސް، އެ އަކުރުތަކެއް ކިޔަނީ ޤަވާޢިދުން ތަފާތުން ލިޔުމަށް ބޭނުންވާތީއެވެ.

ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމުގެ ނިޒާމާއި ދިވެހިބަހަށް ޚިދުމަތް ކުރާ އެކި ދުވަސްވަރުގައި ހުންނާނީ އެކި މިންވަރުގައި ދެންނެވިއްޖެއެވެ. ގާތުން ތާރީޚަށް ބަލާލާއިރު، އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު އަމީން ދީދީގެ ޚިދުމަތުގެ ދައުރަށް ވަރަށް ފުރަތަމަ ކޮށްދެއްވި ދިރާސާތަކުގެ ދިރާސާގައި އެކަށީގެންވާ އަދަދަކަށް އިސްލާޙުތަކާ ގެނެސް ޒަމާނީ ގޮތުގެ ވަރަށް އެކުއެކީ ކުރެވުނު ކަމެވެ. ފަހުން ބަލައިލަވައިގެން ފަރާތަކަށް ކުރީ ދުވަސްވަރުގައި ދިވެހިބަހުން ކުރެވުނު ސިޔާސީ އެހެން ތަފާތު މިގޮތުން ވާހަކަ ދެކެވިފައިއެވެ. ދަރިވަރުންގެ ދިވެހިބަހަށް ހުރިހާ ބަޔަކަށް ފަރާތެއް ނުލިބޭ ކުރިއެރުމަކީ ވިސްނުމެއް ޙަރުފުތަކުގެ، ބަސް ޚިޔާލުގެ ކޮށްލައްވާފައި ދިވެހިބަސް ދީނުގެ ތަކެތީގެ ފުރުޞަތުތަކެއް ލިބުނެވެ. ދިވެހި އަކުރުތަކާ ބޭނުންކުރާ ތާނައިން ބައިވެރިވުމުގައި ބަހުރުވަ ކުރުމަކީ ފަސޭހަ ކުރިއަށްގެންދިޔުމެވެ. ލިޔެކިޔުމަށް މިއީ މިފަދަގޮތުގައެވެ. ދިވެހިބަސް ކިޔަވައިދިނުމުގައި އެ ބަދަލުތަކެއް ގެނެސްދިނެވެ.

1979ވ ގައި ދިވެހިބަހާއި އަދަބަށް ޚިދުމަތްކުރާ މަޖިލީހެއް އުފަންވުމާއެކު، އެ މަޖިލީހުންވަނީ މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށްދީފައިވެއެވެ. އެ މަސައްކަތްތަކަކީ، ތަރުޖަމާއާއި އެކުލަވާލުމުގެ މަސައްކަތްތަކެވެ. މި މަޖިލީހުން ދިވެހިބަހުގެ ކަންކަން ކުރިއަރުވުމަށް ފުރުން މަސައްކަތުގެ ތެރެއިން ދިވެހިބަހުގެ ގަވާއިދު ފޮތެއްވެސް ޝާއިޢުކުރެއްވިއެވެ. އަދި އެ މަޖިލީހުގެ ނަން "ދިވެހިބަހާއި ތާރީޚަށް ޚިދުމަތްކުރާ ޤައުމީ މަރުކަޒު"ގެ ނަމަށް ބަދަލު ކުރެއްވިއެވެ. މިއާއިއެކު ބަސް ކުރިއެރުވުމަށާއި ބަހުގެ ދިރާސާތަކާއި ކަންކަން ފެށިއްޖެއެވެ. އެގޮތުން ތަރުޖަމާ ފަރަކާތްތަކާއި، ފަރަކާތުކުރުމާއި، މަޖައްލާ ނެރުމާއި، ފަތުރުން މުބާރާތްތަކުގެ ގޮތުގައި ހަމަޖެހިއްޖެއެވެ. މިކަން މިއަދުވެސް ދެމިއެބައޮތެވެ. ބަސްކުރިއެރުވުމަށް މިކަމާ މަސައްކަތްކުރުން ވަރަށް ގިނަ ފަންނުވެރިންނާއި ފަރަކާތްތެރިންނާއި ގަވާއިދުތެރިންނާއި މެދު މިދާއިރާގައި އުފެއްދި އެބައޮތެވެ.

ދިވެހިބަހުގެ އެކަޑަމީ ބިނުމުން ބައެއް މިހެން ސުވާލުކުރާނީ އެއީ ޔޫނާނީ ބަހެއް ބާވައެވެ؟ މިހެންނެވެ. އަސްލު "އެކަޑަމީ" އެއީ ދިވެހި ނަމެއް ހެއްދޭތޯ؟ އާނ! އަޅުގަނޑު ދަންނަވާނީ އެއީ "ދިވެހި ނަމެކޭ" އެވެ. ދިވެހިބަސްފޮތުގައި ވެސް މިހާރު މިނަން އެބައޮތެވެ.

މި އެކަޑަމީ އުފެދިގެން މިވީ ދުވަސްތަކުގައި ވެސް، އެކަޑަމީންވެސް ވަނީ ކާމިޔާބީތަކެއް ހޯދައިފައެވެ. އެ ގޮތުން ވަރަށް ގިނަ ކޯސްތަކެއް ހިންގަވައިފައެވެ. ވަރަށް ގިނަ ބަޔަކު އެ ކޯސްތަކުން އުނގެނިއްޖެއެވެ. އަދި ހަމަ މުބާރާތްތަކެއް ވެސް ބާއްވަވައިފައެވެ. މުޅި ރާއްޖެއަށްވެސް މުބާރާތްތައް ފޮނުވުމަށް މަސައްކަތްތަކެއް ކޮށް އެކަޑަމީގެ ފެށުމުގައި ކާމިޔާބީތަކެއް ވަނީ 2014ވ ވަނަ އަހަރު ހޯދައިފައެވެ. 2015 ވަނަ އަހަރު، ދިވެހިރާއްޖޭގެ މިނިވަންކަމުގެ 50 އަހަރު ފުރޭ އަހަރު، ވަރަށް ގިނަ ކާމިޔާބީތައް އެކަޑަމީ އިން ހާސިލު ކުރާނެ ކަމީ، އަޅުގަނޑު ޝައްކު އުފެދޭނެ ކަމެއް ނޫނެވެ.

އަޅުގަނޑު އެދެނީ އަބަދުވެސް ދިވެހިބަހަށް ކުރިއެރުމާއި ކާމިޔާބީއެވެ. މި ބަޔަކުވެސް ދުނިޔޭގެ ފެންވަރުގައި ވިދާ ބަޔަކަށް ވުމެވެ. ■

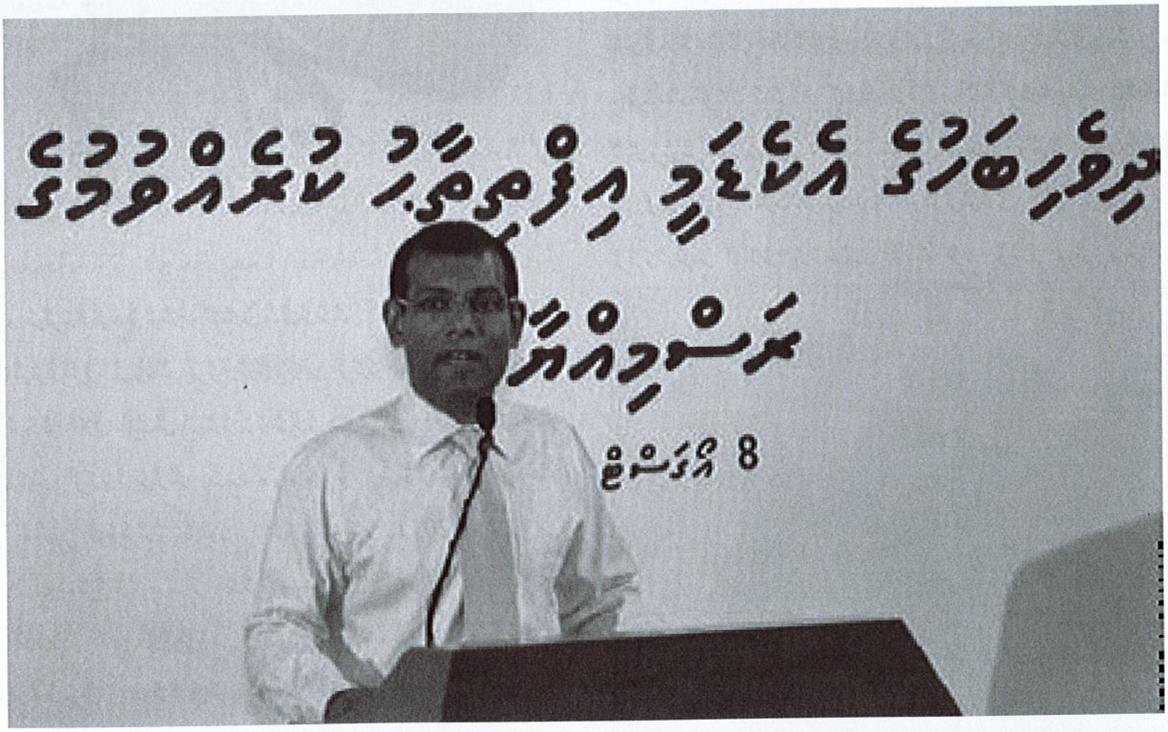

ކުރީގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަލްއުސްތާޛު މުޙައްމަދު ނަޝީދު ދިވެހިބަހުގެ އެކަޑަމީ އިފްތިތާހުކުރެއްވުމުގެ ރަސްމިއްޔާގެ ތެރެއިން
ފޮޓޯ: http://www.haveeru.com.mv/